

Freder helsehistorien

Helsesektorens viktigste kulturminner blir nå fredet av Riksantikvaren. 42 eiendommer i helsesektoren landet rundt er omfattet av verneplanen. Eiendommene dekker utviklingen fra rundt 1850, innen både somatikk og psykiatri.

Fredningene skal sikre oss en viss grad av historisk dokumentasjon, men de skal ikke komme i konflikt med normal drift og utnyttelse eller videreutvikling av helseforetakene, uttaler riksantikvar Jørn Holme, i følge bladet Forskerforum.

Mindre tid til unge

Travle leger har mindre tid til unge, skriver magasinet Hubro ved Universitetet i Bergen (UiB).

Ungdom mellom 15 og 19 år oppsøker fastlegen sin i gjennomsnitt 1,6 ganger i året. For de mellom 20 og 24 år har legebesøkene steget til et årsgjennomsnitt på 2,3 besøk.

Nå viser en ny studie av 1 717 legevirksomheter i Norge at leger som har stor arbeidsbelastning i praksisen generelt tar i mot færre ungdommer. Det finnes ikke så klare forskjeller i andre aldersgrupper.

Forskerne bak studien peker på at en av grunnene kan være at tilgjengelighet er spesielt viktig for ungdom, og

leger med en travel arbeidshverdag er gjerne ikke så tilgjengelige. Om en ung person ringer til legen og får beskjed om at det er tre ukers ventetid, så kan det være hun dropper å søke hjelp. Unge henvender seg kanskje til et legekontor med en litt vag diagnose, som igjen gjør at man kan havne nede på prioriteringslisten. Da kan det være de søker hjelp andre steder, mener forskerne.

Studien er gjennomført av lege og stipendiat Øystein Hetlevik ved Institutt for samfunnsmedisin, sammen med Kjell Haug og Sturla Gjesdal fra UiB. Den er publisert i siste utgave av magasinet Family Practice.

Humane biobanker

Norges forskningsråd (NFR) har startet et nytt program som heter Humane biobanker og helsedata. Første søknadsfrist blir 18. april i år, skriver Bladet Forskning.

– Programmets hovedmål er å utnytte potensialet for forskning på biologisk materiale i biobanker. Dette kan gjøres ved å koble analyseresultater med data fra helseundersøkelser, helseregistre og helsetjenesten, samt andre relevante registre, forteller programstyreleder i Forskningsrådet.

– Prosjektene skal utnytte det fulle potensialet i store biobanker og helseregistre. Dette potensialet er senest pekt på i evalueringen av norsk biologisk, medisinsk og helsefaglig forskning, sier han.

Rekord for doktorgrader

Aldri har det vært avlagt flere doktorgrader i Norge enn i 2011, viser tall fra Doktorgradsregisteret. I fjor ble det gjennomført 1 327 doktorgradsdispu-

taser ved norske læresteder, og det er en økning på 12 prosent fra 2010. Innen fagområdene matematikk, naturvitenskap og teknologi var økningen på hele 25 prosent. Landbruksvitenskap og veterinærmedisin hadde samme prosentvise økning, mens humaniora og samfunnsvitenskap økte med fem prosent sammenlignet med 2010, skriver bladet Forskerforum.

Tilleggs poeng for menn?

Universitetet i Oslo (UiO) vurderer å innføre tilleggs poeng og andre rekrutteringstiltak for mannlige søkere til medisin, psykologi og odontologi, skriver bladet Forskerforum. Av de som søkte profesjonsstudiet i psykologi ved

UiO våren 2010 var bare 20 prosent menn, og tallet går nedover. I dag kan lærestedene favorisere et kjønn med maksimalt to tilleggs poeng. En arbeidsgruppe ved UiO foreslår nå at Kunnskapsdepartementet endrer reglene og åpner for flere tilleggs poeng, skriver Komité for kjønnsbalanse i forskning (Kif) på sin hjemmeside.

Xerostomi bør inngå

Xerostomi bør inngå i planleggingen, skriver det danske Tandlægebladet og viser til en svensk undersøkelse publisert i tidsskriftet Gerodontology.

Munntørhet kan gi nedsatt velbefinnende, livskvalitet og oral helse, fastslår den svenske undersøkelsen.

Artikkelen stadfester også at munntørhet er et problem som øker dramatisk med alderen og som bør tas med i betraktning ved behandlingsplanlegging.